

atter skal paalignes, er der al Grund til at tro — hvis vi da gaa en normal Udvikling i Møde —, at Ejendomsværdierne ville vise sig større end nu. Formueskatten vil jo vistnok i det væsentlige komme til at følge Ejendomsskylden, og ogsaa Indkomstskatten tør vi nære et godt Haab til. Jeg tror, det har vist sig i andre Lande, at Indkomstskatten er forholdsvist hurtigt stigende. Vi have jo selv tidligere haft Indkomstskat, sidst ifølge Lov af 2. Juli 1870. Af nogle af statistisk Bureau udsendte Oplysninger fremgaar det, naar man fra Ligningsmaterialet slutter sig til Nationalindtægten, at denne i 1904 er nærved at være 3 Gange saa stor som i 1870, i hvert Fald er den nærmere ved at være 3 Gange end 2 Gange saa stor. Man tør vel ikke forudsætte en lignende fortsat Stigning i Løbet af de kommende 30—40 Aar, men hvis ellers alt gaar vel, vil Nationalindtægten sikkert vise sig at tiltage, og med den stiger jo Indkomstskatten. Naar det Tidspunkt kommer, da vi skulle indløse vore Forpligtelser ifølge Tiendeloven, tør det derfor ventes, at Overskuddet af de direkte Skatter vil være saa stort, at vi ogsaa kunne gøre det, uden at der gøres noget Skaar i Statskassens øvrige Indtægter.

Da jeg er ved Temaet de direkte Skatter, maa jeg endnu have Lov at sige et Par Ord i den Anledning. Ærede Medlemmer vide, at da de kommunale Skatter lignedes i Foraaret i Henhold til den ny kommunale Skattelov, vakte Ligningen et stærkt Røre i Befolkningen. Bladene fyldtes med Klager over den og med Angreb paa Skattelovene, og det blev den Gang sagt, at vi vilde komme til at opleve noget lignende, naar de ny Statskatter i sin Tid skulde gennemføres. Denne Spaadom er ikke slaaet til. Statskatternes første Ligning og Opkrævning er gaaet for sig, uden at man har hørt nogen Klage fra Befolkningen, og jeg tror, at efterhaanden vil det Indtryk fæstne sig, at vi ved de ny Skattelove have faaet et godt Grundlag for vort direkte Skattevæsen.

De indirekte Afgifter ere, som jeg nævnedes, budgetterede til ca. 1,3 Mill. Kr. mere end for indeværende Aar. Jeg kan oplyse, at Tolden i de forløbne 11 Maaneder af indeværende Finansaar har indbragt 1,6 Mill. Kr. mere end budgetteret. Vi ere altsaa vedvarende i en Opgangsperiode. Hvor længe den varer, ved ingen, men vi have Grund til at haabe, at den vil fortsætte sig nogen Tid.

Altsaa Indtægten er alti alt 3,350,900 Kr. større end budgetteret paa sidste Finanslov. Herimod kommer paa den anden Side en Merudgift paa $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Den samlede Udgift er 81,416,000 Kr. mod 78,901,000 Kr. i Fjor. De $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr.s Difference fordeler sig i det væsentlige saaledes: 200,000 Kr. til Rigsdagen, 250,000 Kr. til Pensionsvæsenet, $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til Landsbrugsministeriet, ca. 600,000 Kr. til Indenrigsministeriet — det skyldes navnlig Alderdomsforsørgelsen, der i Aar kræver 200,000 Kr. mere, Sygekasserne, der kræve 130,000 Kr. mere, samt det ny Bidrag til de fri Fattiggasser, der er anslaaet til 200,000 Kr. — Kultusministeriet ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., fordelt paa en Række forskellige enkelte Bevillinger, og endelig paa § 25, Island, ca. 400,000 Kr. til det ny Fiskeriinspektionsskib. — § 26, de overordentlige Udgifter, viser en Mindreudgift paa henvend 2 Mill. Kr., som en Følge af, at der i Aar ikke findes nogen Udgift til Feltskyts — denne Udgift er jo nu endelig afviklet. Men til Gengæld har § 27 en tilsvarende Merudgift, som navnlig skyldes Paabegyndelsen af Arbejdet ved Københavns Personbanegaard og en større Forøgelse af Statsbanernes rullende Materiel. Totalresultatet er, at det foreliggende Budget viser et Underskud paa 2,040,000 Kr. I Fjor var Underskuddet paa Budgettet 2,900,000 Kr., i Forfjor 4,800,000 Kr. Det er altsaa, kan man sige, endnu et Underskudsbudget. Men naar man erindrer, at det Statsregnskab, som var bygget paa den Finanslov, der viste et Underskud paa 4,800,000 Kr., sluttede med et Overskud paa ca. 400,000 Kr., mener jeg, at man behøver ikke derfor at se sort paa det. I alt Fald er Underskuddet jo nedadgaaende; det er betydelig mindre end i Forfjor og ca. 900,000 Kr. mindre end i Fjor. Endvidere bemærker jeg, at der paa § 27 er opført en Udgift af 1,800,000 Kr. til Husmandsloven; der er jo nu Lovhjemmel for, at disse Penge atter kunne gaa ind i Statskassen, idet man kan lade Krediforeningerne skaffe Pengene ved Salg af Obligationer, og det er altsaa ikke en Udgift, det er kun et foreløbigt Udlæg, som Statskassen gør. Naar man tager dette i Betragtning, er der altsaa et anslaaet Underskud paa 200,000 Kr. paa et Budget, der udviser 2 Mill. Kr.s Afdrag paa Statsgælden og over $7\frac{3}{4}$ Mill. Kr. til offentlige Arbejder, hvoraf der paa Konto E og F — det er de ny Anlæg — er opført ca. 2,600,000 Kr. — Hertil kommer jo saa § 28. Hvad den